

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0 2244 2060

เรื่อง คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ
ผู้เรียบเรียง นายโชคสุข กรกิตติชัย วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ ตุลาคม 2562

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (Economic and Social Council: ECOSOC) ก่อตั้งขึ้นโดยสหประชาชาติ (United Nations: UN) โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ อำนวยความสะดวกและเสริมความมั่นคงระหว่างประเทศ การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การเคารพในหลักความยุติธรรมและกฎหมายระหว่างประเทศ การส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมของประชากรโลก ตลอดจนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ คณะมนตรีฯ นี้ เป็น 1 ใน 6 องค์การหลักของสหประชาชาติ ประกอบด้วย 1) สมัชชา (General Assembly) 2) คณะมนตรีความมั่นคง (Security Council) 3) คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (Economic and Social Council: ECOSOC) 4) คณะมนตรีภาวะทรัสตี (Trusteeship Council) 5) ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice) และ 6) สำนักเลขาธิการ (Secretariat)

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ ประกอบด้วย ประเทศสมาชิกทั้งหมด 54 ประเทศ ซึ่งได้รับเลือกจากสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ มีวาระคราวละ 3 ปี สมาชิกที่ครบวาระแล้ว มีสิทธิสมัครเข้ารับเลือกตั้งในวาระต่อเนื่องได้ทันที โดยคณะมนตรีฯ ได้มีการแบ่งการดำเนินงานออกเป็น คณะกรรมการประจำคณะกรรมการภูมิภาค และองค์กรผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งแต่เดิมคณะมนตรีฯ นี้ มีภาระหน้าที่ คือ ให้การช่วยเหลือประเทศที่ต่อต้านสงครามในยุโรปและเอเชีย แต่ปัจจุบันปัญหาของประเทศกำลังพัฒนาเป็นปัญหาใหญ่ ดังนั้น จึงหันมาทำหน้าที่ในการศึกษาประเด็นที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สังคม มนุษยธรรม วัฒนธรรม การศึกษา และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้คำแนะนำเพื่อส่งเสริมการเคารพและปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชน และอิสรภาพขั้นมูลฐานของปวงชน ตลอดจนทำงานประสานกับองค์การชำนาญการพิเศษของสหประชาชาติที่มีความเชี่ยวชาญในด้านเหล่านี้ อีกทั้งการส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศทางด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงเรื่องการค้า การขนส่ง การพัฒนาอุตสาหกรรม การพัฒนาเศรษฐกิจ ประชากร และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของมนุษย์

นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการที่อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกอีก 5 แห่ง รวมทั้งที่กรุงเทพมหานคร คือ คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP) สำหรับประเด็นที่ถูกนำมาหารือกันในที่ประชุมของคณะมนตรีฯ นั้น หากมีการออกเสียงลงมติสมาชิกแต่ละประเทศมีอำนาจออกเสียงเพียงหนึ่งเสียงเท่านั้น และจากนั้นก็ส่งความคิดเห็นไปยังสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ คณะมนตรีฯ

ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น ๆ ของสหประชาชาติ อาทิ ร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการขององค์การชำนาญพิเศษต่าง ๆ ของสหประชาชาติ เช่น ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ เป็นต้น

เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2562 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทยได้เดินทางไปเข้าร่วมประชุมสมาชิกคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา โดยมีวาระในการเลือกตั้งให้ประเทศไทยดำรงตำแหน่งสมาชิก ECOSOC ด้วย ซึ่งประเทศไทยได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกคณะมนตรีฯ วาระปี 2020-2022 ในนามกลุ่มของประเทศเอเชีย-แปซิฟิก ร่วมกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เกาหลีใต้ และบังกลาเทศ โดยประเทศไทยได้รับคะแนนเสียง 186 คะแนน เป็นที่ 1 ของกลุ่มเอเชีย-แปซิฟิก ทั้งนี้ ประเทศไทยว่างเว้นจากการเป็นสมาชิก ECOSOC มาถึง 12 ปี โดยประเทศไทยเคยเป็นสมาชิกมาแล้ว 6 ครั้ง คือ 1) ปี 2517-2519 2) ปี 2523-2525 3) ปี 2526-2528 4) ปี 2532-2534 5) ปี 2538-2540 และ 6) ปี 2548-2550 และในการลงสมัครรับเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยที่จะขับเคลื่อนในประเด็นการพัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างจริงจังทั้งในระดับประเทศและระดับโลก

ภายหลังการเลือกตั้ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศไทยได้หารือกับอดีตรัฐมนตรีสมัชชาสหประชาชาติ (United Nations General Assembly: UNGA) สมัยที่ 73 และสมัยที่ 74 ประธาน ECOSOC และรองเลขาธิการสหประชาชาติที่กำกับดูแลส่วนกิจการเศรษฐกิจและสังคมของสหประชาชาติ ซึ่งต่างแสดงความยินดีและชื่นชมบทบาทของประเทศไทยที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก ECOSOC ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมาตั้งแต่ที่ประเทศไทยเป็นประธานกลุ่ม G77 ตั้งแต่ปี 2016 รวมทั้งแสดงความเชื่อมั่นว่า ประเทศไทยในฐานะประเทศที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และในฐานะประธานอาเซียน จะมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของภูมิภาคและของโลก ที่ผ่านมา ในระหว่างที่ประเทศไทยไม่ได้เป็นสมาชิก ECOSOC ประเทศไทยก็มีบทบาทที่สำคัญในการสร้างสรรค์ด้านการพัฒนาโดยตลอด อาทิ ในด้านสุขภาพโดยการส่งเสริมหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ในด้านสังคมโดยการริเริ่ม Bangkok Principles ซึ่งเป็นหลักป้องกันและลดความเสี่ยงการเกิดปัญหาสุขภาพอันเนื่องมาจากภัยพิบัติ การผลักดันข้อกำหนดกรุงเทพให้เป็นแนวปฏิบัติของสหประชาชาติในการยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังหญิง อันส่งผลให้ประเทศไทยมีมาตรฐานและความก้าวหน้าในการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นທີ່ประจักษ์ในเวทีสากล

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (ECOSOC) เป็น 1 ใน 6 องค์กรหลักของสหประชาชาติ มีภารกิจหลักในการเสนอและทบทวน นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้นานาประเทศร่วมกันบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ใน ค.ศ. 2030 ดังนั้น การที่ประเทศไทยได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก ECOSOC นับเป็นโอกาสที่ดีสำหรับประเทศไทยที่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมและบทบาทมากขึ้นในการเสนอแนะนโยบายและแนวทางเพื่อผลักดันให้ ECOSOC เป็นเวทีระหว่างประเทศที่สามารถส่งเสริมหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ประเทศไทยยังสามารถแบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและประสบการณ์ของประเทศไทยในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่มีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางให้กับนานาประเทศอีกด้วย

บรรณานุกรม

- กระทรวงการต่างประเทศ. (15 มิถุนายน 2562). ข่าวสารนิเทศ : ประเทศไทยได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก
คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมแห่งสหประชาชาติ (Economic and Social Council: ECOSOC)
วาระปี ค.ศ. 2020-2022. สืบค้น 24 กันยายน 2562 จาก <http://www.mfa.go.th/main/th/news3/6886/104784-ประเทศไทยได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกคณะมนตรีเศรษฐกิจ.html>
- _____. (2559). องค์กรหลักของสหประชาชาติ. สืบค้น 24 กันยายน 2562 จาก http://www.mfa.go.th/thai_inter_org/th/organize/6449/72148-องค์กรหลักของสหประชาชาติ.html
- ไทยได้รับโหวตนั่งคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมยูเอ็น. (15 มิถุนายน 2562). กรุงเทพฯธุรกิจ. สืบค้น
24 กันยายน 2562 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/837926>
- ไทยได้รับโหวตนั่งคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมยูเอ็น วาระปี 2020-2022. (15 มิถุนายน 2562).
แนวหน้า. สืบค้น 24 กันยายน 2562 จาก <https://www.naewna.com/politic/420165>
- มูลนิธิยุวทูตความดีในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2556).
The United Nations Economic and Social Council (ECOSOC). สืบค้น 24 กันยายน
2562 จาก <http://www.yavf.or.th/th/knowledge/130/2032/>